

Υπόθεση C-265/23 [Volieva] ¹

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

25 Απριλίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Okrazhen sad – Sliven (Βουλγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

12 Απριλίου 2023

Ποινική διαδικασία κατά των:

DM

AV

WO

AQ

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η παρούσα διαδικασία διέπεται από τα άρθρα 247 επ. του Nakazatelno-protsesualen kodeks (κώδικα ποινικής δικονομίας, στο εξής: NPK) και έχει κινηθεί με την υποβολή κατηγορητηρίου από την –εν τω μεταξύ καταργηθείσα– Spetsializirana prokuratura (ειδική εισαγγελία, Βουλγαρία) στο –επίσης καταργηθέν, στις 7 Ιουλίου 2022– Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων, Βουλγαρία) κατά των DM, AV, WO και AQ για τα αδικήματα του άρθρου 321, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2, του Nakazatelen kodek (ποινικού κώδικα, στο εξής: NK) (συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση), καθώς και του άρθρου 301, παράγραφος 1, του NK (δωροδοκία).

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Σε περίπτωση ποινικής διαδικασίας με αντικείμενο πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, έχουν το άρθρο 52, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το άρθρο 4 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, και το άρθρο 19, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνικές νομοθετικές διατάξεις, όπως αυτές που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο XXVI του *Nakazatelno-protsesualen kodeks* (κώδικα ποινικής δικονομίας) [όπως τροποποιήθηκε με πράξη που δημοσιεύθηκε στη *Darzhaven vestnik* (επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας) αριθ. 63/2017, σε ισχύ από τις 5 Νοεμβρίου 2017], οι οποίες καταργούν το δικαίωμα κατηγορουμένου να ζητήσει την παύση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος του, όταν το δικαίωμα αυτό έχει γεννηθεί κατά τη διάρκεια της ισχύος νόμου ο οποίος προέβλεπε τέτοια δυνατότητα, αλλά η ύπαρξη του εν λόγω δικαιώματος διαπιστώθηκε, λόγω δικαστικής πλάνης, μόνο μετά την κατάργηση του νόμου αυτού;

2. Ποια πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι τα αποτελεσματικά ένδικα βοηθήματα, κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία πρέπει να δύναται να ασκήσει ο εν λόγω κατηγορούμενος και, ειδικότερα, υποχρεούται εθνικό δικαστήριο να διατάξει την παύση της ποινικής διαδικασίας κατά του εν λόγω κατηγορουμένου στο σύνολό της, εφόσον τούτο παρέλειψε να το πράξει ένας προγενέστερα επιληφθείς δικαστικός σχηματισμός, μολονότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις προς τούτο με βάση την τότε ισχύουσα εθνική νομοθεσία;

Η νομοθεσία και η νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 3·

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 267·

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 47, 48 και 52·

Απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, άρθρο 4·

Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, αιτιολογικές σκέψεις 10, 14, 27, και 41·

Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 5ης Ιουνίου 2018, Kolev κ.λπ. (C-612/15, EU:C:2018:392)·

Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) της 10ης Μαΐου 2011, Dimitrov και Hamaon κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2011:0510JUD004805906) και της 10ης Ιανουαρίου 2012, Biser Kostov κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2012:0110JUD003266206).

Η εθνική νομοθεσία

ΝΡΚ, όπως ίσχυε από τις 29 Απριλίου 2006 έως τις 28 Μαΐου 2010, άρθρο 334, σημείο 4, άρθρο 368, παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 369, παράγραφοι 1 έως 5·

Zakon za izmenenie i dopalnenie na ΝΡΚ (νόμος για την τροποποίηση και τη συμπλήρωση του ΝΡΚ, δημοσιευθείς στη DV αριθ. 32 του 2010, σε ισχύ από τις 28 Μαΐου 2010), άρθρα 51, 54 και 66·

ΝΡΚ, όπως ίσχυε από τις 13 Αυγούστου 2013 έως τις 5 Νοεμβρίου 2017, άρθρο 334, σημείο 4, άρθρο 368, παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 369, παράγραφοι 1 έως 5·

ΝΡΚ, όπως τροποποιήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2017, άρθρο 246, παράγραφοι 1 έως 4, άρθρο 334, σημείο 4, άρθρο 368, παράγραφοι 1 έως 3, άρθρο 369, παράγραφοι 1 έως 3·

Prehodni i zaklyuchitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na Zakona za sadebnata vlast [μεταβατικές και τελικές διατάξεις του νόμου για την τροποποίηση και τη συμπλήρωση του νόμου περί οργάνωσης των δικαστηρίων, DV αριθ. 32 του 2022, σε ισχύ από τις 28 Ιουλίου 2022, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 7 του Konstitutsionen sad na Republika Bulgaria (Συνταγματικού Δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας), DV αριθ. 56 του 2022], άρθρα 43, 48 έως 53 και 59·

ΝΚ, άρθρα 20, 26, 301 και 321.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Στις 5 Ιουλίου 2013, απαγγέλθηκαν, με διάταξη ανακριτικής αρχής, κατηγορίες κατά πέντε ατόμων, μεταξύ των οποίων και η DM, για την τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 321, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2, του ΝΚ (συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση), και του άρθρου 301, παράγραφος 1, του ΝΚ (δωροδοκία).

- 2 Λόγω της υπέρμετρης διάρκειας της προδικασίας, η κατηγορούμενη DM ζήτησε από το Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων), στις 31 Αυγούστου 2015, να εισαχθεί η υπόθεση στο ακροατήριο, σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τον χρόνο εκείνο διάταξη του άρθρου 368, παράγραφος 1, του NPK.
- 3 Με καταχωρισθείσα στο μητρώο του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) διάταξη της 30ής Σεπτεμβρίου 2015, το δικαστήριο αυτό επέστρεψε τη δικογραφία στη Spetsializirana prokuratura (ειδική εισαγγελία), σύμφωνα με το άρθρο 369, παράγραφος 1, του NPK, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο εκείνο, τάσσοντάς της προθεσμία τριών μηνών, εντός της οποίας η εισαγγελία αυτή είχε τη δυνατότητα είτε να εισαγάγει την υπόθεση στο ακροατήριο, υποβάλλοντας κατηγορητήριο ή πρόταση απαλλαγής από την ποινική ευθύνη και επιβολής διοικητικής ποινής ή συμφωνία δικαστικού διακανονισμού, είτε να παύσει την ποινική διαδικασία, ενημερώνοντας σχετικά το δικαστήριο.
- 4 Στις 8 Ιανουαρίου 2016, η Spetsializirana prokuratura (ειδική εισαγγελία) εισήγαγε την υπόθεση στο ακροατήριο, υποβάλλοντας κατηγορητήριο κατά τεσσάρων κατηγορουμένων, συμπεριλαμβανομένης της κατηγορούμενης DM, για τα αδικήματα του άρθρου 321, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2, του NK, καθώς και του άρθρου 301, παράγραφος 1, του NK.
- 5 Στις 3 Φεβρουαρίου 2016, ο εισηγητής δικαστής ανέστειλε τη δίκη, με διάταξη της ίδιας ημερομηνίας, σύμφωνα με το άρθρο 249, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 248, παράγραφος 2, σημείο 3, του NPK, όπως ίσχυαν κατά τον χρόνο εκείνο, λόγω θεραπεύσιμων ουσιωδών δικονομικών σφαλμάτων και ανέπεμψε την υπόθεση στην εισαγγελία για τη διόρθωση των σφαλμάτων αυτών. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 369, παράγραφος 3, του NPK, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίηση της 5ης Νοεμβρίου 2017, τάχθηκε στην Spetsializirana prokuratura (ειδική εισαγγελία) προθεσμία ενός μηνός για να διορθώσει τα διαδικαστικά σφάλματα και να εισαγάγει την υπόθεση στο ακροατήριο όσον αφορά τις κατηγορίες κατά της DM για τα αδικήματα του άρθρου 321, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του NPK, και του άρθρου 301, παράγραφος 1, του NK.
- 6 Εντός της ταχθείσας προθεσμίας του ενός μηνός συντάχθηκε νέο κατηγορητήριο. Το κατηγορητήριο αυτό υποβλήθηκε στο δικαστήριο από την Spetsializirana prokuratura (ειδική εισαγγελία) στις 22 Μαρτίου 2016.
- 7 Κινήθηκε διαδικασία ενώπιον του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων). Ο εισηγητής δικαστής έκρινε ότι δεν υπήρχαν πλέον θεραπεύσιμα ουσιώδη διαδικαστικά σφάλματα που να είχαν διαπραχθεί κατά την προδικασία και ως εκ τούτου εισήγαγε την υπόθεση στο ακροατήριο με κλήτευση των διαδίκων.

- 8 Με αίτημα της 5ης Απριλίου 2016 και ένσταση της 13ης Απριλίου 2016, η κατηγορούμενη DM ζήτησε από τον επιληφθέντα της υπόθεσης δικαστικό σχηματισμό του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) να παύσει στο σύνολό της την ποινική διαδικασία σε βάρος της, σύμφωνα με το άρθρο 369, παράγραφος 4, τρίτη περίπτωση, του ΝΡΚ, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του στις 5 Νοεμβρίου 2017, λόγω νέων διαδικαστικών σφαλμάτων που είχαν διαπραχθεί κατά την προδικασία.
- 9 Οι συνήγοροι υπεράσπισης της κατηγορουμένης DM υπέβαλαν αντίστοιχα αιτήματα, κατά τις επ' ακροατηρίου συζητήσεις της 25ης Μαΐου 2016 και της 27ης Ιουνίου 2016. Το δικαστήριο απέρριψε τα αιτήματα αυτά με χωριστά καταχωρισμένες διατάξεις του, καθώς, κατά την άποψή του, το κατηγορητήριο πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 246 του ΝΡΚ.
- 10 Στις 5 Νοεμβρίου 2017, τέθηκαν σε ισχύ τροποποιήσεις του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ, με τις οποίες καταργήθηκε η δυνατότητα παύσης της ποινικής διαδικασίας λόγω υπέρμετρης διάρκειας της προδικασίας ή λόγω της διάπραξης ουσιωδών δικονομικών σφαλμάτων κατά τη διάρκεια της προδικασίας.
- 11 Η επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) διήρκεσε περισσότερα από τριάμισι χρόνια (η διαδικασία είχε κινηθεί στις 23 Μαρτίου 2016 και περατώθηκε με την έκδοση δικαστικής απόφασης στις 19 Νοεμβρίου 2019).
- 12 Με απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2019, το Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων) έκρινε την κατηγορούμενη DM ένοχη για τα αδικήματα που της προσάπτονταν και την καταδίκασε σε στερητική της ελευθερίας ποινή, ενώ επίσης της επέβαλε χρηματική ποινή και της στέρησε τα δικαιώματα που απέρρεαν από το αξίωμά της.
- 13 Κατά της απόφασης ασκήθηκε έφεση ενώπιον του Apelativen spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού εφετείου ειδικών αρμοδιοτήτων, Βουλγαρία) και κινήθηκε διαδικασία ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου.
- 14 Με απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2020, το Apelativen spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό εφετείο ειδικών αρμοδιοτήτων) εξαφάνισε την απόφαση του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) στο σύνολό της και ανέπεμψε την υπόθεση στο εν λόγω δικαστήριο για νέα εκδίκαση, καθώς έκρινε ότι υπήρχαν θεραπεύσιμα ουσιώδη διαδικαστικά σφάλματα εξ αιτίας των οποίων το κατηγορητήριο της 22ας Μαρτίου 2016 δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 246 του ΝΡΚ.
- 15 Στις 3 Φεβρουαρίου 2021, μετά την αναπομπή της υπόθεσης στο Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων), το δικαστήριο αυτό, στο πλαίσιο της εξέτασης και της λήψης απόφασης επί των σημείων που μνημονεύονται στο άρθρο 248, παράγραφος 1, του ΝΡΚ, ανέστειλε τη δίκη, με καταχωρισμένη διάταξη, και ανέπεμψε την υπόθεση στην εισαγγελία,

προκειμένου να αποκατασταθούν τα ουσιαστικά διαδικαστικά σφάλματα τα οποία είχαν διαπραχθεί στην προδικασία κατά τη σύνταξη του κατηγορητηρίου και τα οποία είχαν διαπιστωθεί και αναλυθεί εκτενώς στην απόφαση του Apelativen spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού εφετείου ειδικών αρμοδιοτήτων).

- 16 Στις 7 Ιουλίου 2022, η Spetsializirana prokuratura (ειδική εισαγγελία) υπέβαλε νέο κατηγορητήριο κατά της κατηγορουμένης DM και των άλλων τριών κατηγορουμένων. Κινήθηκε διαδικασία ενώπιον του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων).
- 17 Με απόφαση της 15ης Ιουλίου 2022, ο εισηγητής δικαστής ανέστειλε τη δίκη ενώπιον του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) και παρέπεμψε την υπόθεση, σύμφωνα με το άρθρο 49 των Prehodnite i zaklyuchitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na Zakona za sadebnata vlast (μεταβατικών και τελικών διατάξεων του νόμου για την τροποποίηση και τη συμπλήρωση του νόμου περί οργάνωσης των δικαστηρίων, DV αριθ. 32 της 26ης Απριλίου 2022, που τέθηκαν σε ισχύ στις 28 Ιουλίου 2022) στο αρμόδιο Okrazhen sad Stara Zagora (περιφερειακό δικαστήριο της Stara Zagora, Βουλγαρία).
- 18 Ενώπιον του Okrazhen sad Stara Zagora (περιφερειακού δικαστηρίου της Stara Zagora) κινήθηκε διαδικασία, αλλά όλοι οι δικαστές δήλωσαν ότι συνέτρεχαν στο πρόσωπο τους λόγοι εξαιρέσης. Η δίκη ανεστάλη και η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Βουλγαρία), σύμφωνα με το άρθρο 43, σημείο 3, του ΝPK, προκειμένου να οριστεί άλλο ισότιμο δικαστήριο, το οποίο θα επιλαμβανόταν της υπόθεσης, καθώς το αρμόδιο δικαστήριο –ήτοι το Okrazhen sad Stara Zagora (περιφερειακό δικαστήριο της Stara Zagora)– δεν μπορούσε να συγκροτήσει δικαστικό σχηματισμό. Με διάταξη του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) της 17ης Ιανουαρίου 2023, η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Okrazhen sad Sliven (περιφερειακό δικαστήριο του Sliven, Βουλγαρία).
- 19 Ενώπιον του Okrazhen sad Sliven (περιφερειακού δικαστηρίου του Sliven) κινήθηκε διαδικασία. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, ένας συνήγορος υπεράσπισης της κατηγορουμένης DM έθεσε το ζήτημα της παύσης της ποινικής διαδικασίας σε βάρος της και ζήτησε από τον δικαστικό σχηματισμό να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 20 Ο κανόνας του κεφαλαίου XXVI του ΝPK, βάσει του οποίου ο κατηγορούμενος μπορεί να ζητήσει την εισαγωγή της υπόθεσής του στο ακροατήριο ή την παύση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος του, υπήρχε ήδη στον προϊσχύσαντα ΝPK (άρθρο 239a). Περιλήφθηκε, επίσης, στον ΝPK που δημοσιεύθηκε στη DV αριθ. 86 της 28ης Οκτωβρίου 2005, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 29 Απριλίου 2006 και κρίθηκε από το Konstitutsionen sad na Republika Bulgaria

(Συνταγματικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας) ότι ήταν σύμφωνος με το σύνταγμα της χώρας.

- 21 Σκοπός του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ είναι να διασφαλιστεί ότι οι ανακρίσεις διεξάγονται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, προκειμένου να αποκλειστεί ο κίνδυνος να απαγγελθούν, για διάφορους λόγους, κατηγορίες κατά προσώπου και η υπόθεση να παραμένει στο προπαρασκευαστικό στάδιο της ποινικής διαδικασίας επί έτη, ενώ ο κατηγορούμενος υφίσταται όλες τις δυσμενείς συνέπειες που απορρέουν από το καθεστώς αυτό.
- 22 Η καθιέρωση της δυνατότητας του κατηγορουμένου να ζητεί την εισαγωγή της υπόθεσής του στο ακροατήριο δεν εμποδίζει τη διεξαγωγή ενδεδειγμένης ανάκρισης, δεδομένου ότι, βάσει του άρθρου 219, παράγραφος 1, του ΝΡΚ, κατηγορίες απαγγέλλονται κατά προσώπου μόνον όταν υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις για την ενοχή του. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, για τον λόγο αυτόν, μια προθεσμία δύο ετών από την κίνηση της διαδικασίας σε πρώτο βαθμό και μια προθεσμία ενός έτους κατ' έφεση πρέπει να θεωρηθούν επαρκείς για τη συγκέντρωση των λοιπών αποδεικτικών στοιχείων.
- 23 Στο κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ, όπως ίσχυε το 2006, ο νομοθέτης προέβλεπε επίσης τη δυνατότητα το πρωτοβάθμιο δικαστήριο να μην ασκήσει την εξουσία που του παρέχει το άρθρο 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ να παύσει την ποινική διαδικασία υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ακόμη και αν αυτές συντρέχουν στις περιπτώσεις αυτές, το εφετείο έχει τότε την εξουσία αυτή, αλλά μόνο στο πλαίσιο του ελέγχου της δικαστικής απόφασης μετά την ολοκλήρωση της πρωτοβάθμιας δίκης (επιχείρημα από το άρθρο 334, σημείο 4, του ΝΡΚ).
- 24 Το 2010, ο νόμος *Zakon za izmenenie i dopalnenie na NPK* (νόμος για την τροποποίηση και τη συμπλήρωση του ΝΡΚ) κατήργησε το κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ εξ ολοκλήρου. Ωστόσο, βάσει μιας μεταβατικής διάταξης του εν λόγω νόμου, επιτρέπεται η ολοκλήρωση των εκκρεμών διαδικασιών του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ σύμφωνα με τους προϊσχύσαντες δικονομικούς κανόνες (ήτοι τους δικονομικούς κανόνες που ίσχυαν πριν από την κατάργηση του εν λόγω κεφαλαίου). Η ρύθμιση αυτή εγγυάται την προβλεψιμότητα και την ασφάλεια δικαίου για τα πρόσωπα που έχουν κινήσει τη διαδικασία εισαγωγής της υπόθεσης στο ακροατήριο και/ή διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα αυτά θα μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους να ζητήσουν την παύση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος τους, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ.
- 25 Συναφώς, το ΕΔΔΑ έχει διαπιστώσει, στην προμνησθείσα απόφαση *Dimitrov και Hapanov κατά Βουλγαρίας* (σκέψεις 92 και 119) ότι η [διαδικασία που προβλέπεται σ]το καταργηθέν κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ αποτελεί το μόνο ένδικο βοήθημα το οποίο έχει κριθεί από το ΕΔΔΑ, σε ορισμένες περιπτώσεις, αποτελεσματικό όσον αφορά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας στη Βουλγαρία, καθώς μπορεί να επιτελέσει επιταχυντική λειτουργία (επιτάχυνση της εξέτασης της υπόθεσης από το δικαστήριο) ή αντισταθμιστική λειτουργία (παύση

της διαδικασίας). Στην απόφαση αυτή, το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η Βουλγαρία όφειλε να θεσπίσει αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα, το οποίο θα πληρούσε τις απαιτήσεις που καθορίζονταν στην απόφασή του, εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η απόφασή του θα καθίστατο αμετάκλητη.

- 26 Το 2012, το ΕΔΔΑ έκρινε εκ νέου, στην προμνησθείσα απόφαση Biser Kostov κατά Βουλγαρίας (σκέψη 85), ότι η διαδικασία του (καταργηθέντος) άρθρου 239a του προϊσχύσαντος ΝΡΚ, η οποία είχε καθιερωθεί με τον Zakon za izmenenie i dopalnenie (νόμο περί τροποποιήσεων και συμπληρώσεων, DV αριθ. 50/2003) και ρύθμιζε για πρώτη φορά την εισαγωγή μιας υπόθεσης στο ακροατήριο κατόπιν αίτησης του κατηγορουμένου, αποτελούσε το μόνο ένδικο βοήθημα που μπορούσε να θεωρηθεί αποτελεσματικό σε περίπτωση προβολής αιτιάσεων περί υπέρμετρης διάρκειας της ποινικής διαδικασίας. Το ΕΔΔΑ επισήμανε, επιπλέον, ότι στη συγκεκριμένη υπόθεση, η διαδικασία του άρθρου 239a του ΝΡΚ είχε ως αποτέλεσμα «την άμεση παύση μιας ελαττωματικής ανακριτικής διαδικασίας, η οποία χαρακτηριζόταν από την επίμονη άρνηση της εισαγγελίας να εξετάσει τις ανησυχίες τις οποίες είχαν εκφράσει επανειλημμένως τα δικαστήρια». Με άλλα λόγια: η εισαγωγή υπόθεσης στο ακροατήριο κατόπιν αίτησης του κατηγορουμένου αποτελεί συνέπεια –και όχι αιτία– της προσβολής δικαιωμάτων.
- 27 Λόγω των δύο αυτών αποφάσεων του ΕΔΔΑ, καθώς και άλλων καταδικαστικών αποφάσεων του ΕΔΔΑ κατά της Βουλγαρίας για υπέρμετρη διάρκεια της διαδικασίας, το κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ τέθηκε εκ νέου σε ισχύ, το 2013 (DV αριθ. 71/2013), με σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση με εκείνη του 2006. Το άρθρο 368, παράγραφος 1, τροποποιήθηκε για να προβλεφθεί ότι το χρονικό διάστημα εκκρεμοδικίας της υπόθεσης ή αναστολής της ποινικής διαδικασίας δεν περιλαμβάνεται στη διετή προθεσμία. Η προθεσμία του άρθρου 369, παράγραφος 1, παρατάθηκε από δύο σε τρεις μήνες. Επαναφέρθηκε η δυνατότητα του εφετείου να διατάσσει την παύση της ποινικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 334, σημείο 4, του ΝΡΚ, σε περίπτωση που το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν έχει κάνει χρήση της εξουσίας που του παρέχει το άρθρο 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ.
- 28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, η κατηγορουμένη DM κίνησε τη διαδικασία για εισαγωγή της υπόθεσής της στο ακροατήριο στις 31 Αυγούστου 2015, όταν δηλαδή ήταν σε ισχύ το κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ όπως είχε τροποποιηθεί το 2013. Για τον λόγο αυτόν, το δικαστήριο έκρινε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 368, παράγραφος 1, του ΝΡΚ και έταξε στην εισαγγελία προθεσμία τριών μηνών για την υποβολή κατηγορητηρίου στο δικαστήριο. Η εισαγγελία υπέβαλε κατηγορητήριο, αλλά το δικαστήριο έκρινε ότι είχαν διαπραχθεί ουσιώδη διαδικαστικά σφάλματα κατά την προδικασία και έταξε, ως εκ τούτου, στην εισαγγελία, σύμφωνα με το άρθρο 369, παράγραφος 3, του ισχύοντος ΝΡΚ, τελική προθεσμία ενός μηνός για τη διόρθωση των διαδικαστικών σφαλμάτων αυτών. Σε περίπτωση που η εισαγγελική αρχή δεν θεραπεύσει τα διαδικαστικά σφάλματα εντός της ταχθείσας προθεσμίας ή διαπράξει νέα, η ποινική διαδικασία κατά της κατηγορουμένης DM θα πρέπει υποχρεωτικά να παύσει, σύμφωνα με το

άρθρο 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ, ακόμη και χωρίς σχετικό αίτημα των διαδίκων.

- 29 Εντός της κατ' αυτόν τον τρόπο ταχθείσας προθεσμίας του ενός μηνός, η εισαγγελία υπέβαλε νέο κατηγορητήριο στο δικαστήριο, στις 22 Μαρτίου 2016. Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, η κύρια διαφωνία έγκειται στο κατά πόσον το εν λόγω κατηγορητήριο πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 246 του ΝΡΚ, το οποίο προβλέπει ότι το κατηγορητήριο πρέπει να είναι σαφώς και αδιαμφισβήτητα διατυπωμένο, προκειμένου οι κατηγορούμενοι να μπορούν να το κατανοήσουν, να οργανώσουν αποτελεσματικά την υπεράσπισή τους και να συγκεντρώσουν τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Το ζήτημα αυτό συζητήθηκε στις επ' ακροατηρίου συζητήσεις της 25ης Μαΐου 2016 και της 27ης Ιουνίου 2016, κατόπιν αιτήματος της κατηγορουμένης DM, και οι συνήγοροι υπεράσπισης της κατηγορουμένης επισήμαναν ελλείψεις τις οποίες είχε, κατά τη γνώμη τους, το κατηγορητήριο, εμμένοντας στο αίτημα της παύσης της ποινικής διαδικασίας σε βάρος της κατηγορουμένης, σύμφωνα με το άρθρο 369, παράγραφος 4, τρίτη περίπτωση, του ΝΡΚ, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο εκείνο, ήτοι το 2016. Ωστόσο, το δικαστήριο δεν δέχθηκε τα επιχειρήματα αυτά, έκρινε ότι δεν υπήρχαν θεραπεύσιμα ουσιώδη διαδικαστικά σφάλματα και απέρριψε το αίτημα παύσης της ποινικής διαδικασίας κατά της κατηγορουμένης DM.
- 30 Με βάση τις διατάξεις του ΝΡΚ, κατά των δικαστικών αποφάσεων που διατάσσουν την παύση της ποινικής διαδικασίας χωρεί αυτοτελής έφεση ενώπιον του εφετείου (τόσο από τον κατηγορούμενο όσο και από την εισαγγελία), αλλά δεν ισχύει το ίδιο για τις αποφάσεις που απορρίπτουν τα αιτήματα παύσης της ποινικής διαδικασίας. Οι αποφάσεις αυτές υπόκεινται μεν σε έλεγχο από δευτεροβάθμιο δικαστήριο, αλλά από κοινού με την απόφαση που εκδίδεται από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Ως εκ τούτου, στο παρόν στάδιο της ποινικής διαδικασίας, έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες έννομης προστασίας στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας διαδικασίας του 2016 σε σχέση με το αρνόμενο από το άρθρο 369, παράγραφος 4, τρίτη περίπτωση, του ΝΡΚ δικαίωμα για πλήρη παύση της ποινικής διαδικασίας κατά της κατηγορουμένης DM.
- 31 Εφόσον το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν άσκησε τις εξουσίες που του παρέχει το άρθρο 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ, υπάρχει, βάσει του ΝΡΚ (άρθρο 334, σημείο 4), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο εκείνο, μια περαιτέρω δυνατότητα προστασίας του εν λόγω γεγενημένου δικαιώματος παύσης της ποινικής διαδικασίας, ήτοι στο πλαίσιο του ελέγχου της καταδικαστικής απόφασης από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Εάν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο κρίνει ότι πράγματι διαπράχθηκαν διαδικαστικά σφάλματα στην προδικασία, μεταξύ άλλων, κατά τη σύνταξη του κατηγορητηρίου, θα πρέπει να εξαφανίσει την καταδικαστική απόφαση και, δυνάμει του άρθρου 334, σημείο 4, δεύτερη περίπτωση, να διατάξει την παύση της ποινικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 369, παράγραφος 4, του ισχύοντος ΝΡΚ. Η εξουσία αυτή του εφετείου εγγυάται την ασφάλεια δικαίου και την προβλεψιμότητα για τα πρόσωπα που απέκτησαν το δικαίωμα του άρθρου 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ. Επιπλέον, η εξουσία αυτή του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου καταδεικνύει ότι η διαδικασία του κεφαλαίου XXVI

του ΝΡΚ, κατ' αρχήν, δεν περατώνεται με την υποβολή του κατηγορητηρίου στο δικαστήριο.

- 32 Ως εκ τούτου, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, η διαδικασία του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ, την οποία κίνησε η κατηγορουμένη DM στις 31 Αυγούστου 2015, εξακολουθεί να εκκρεμεί μέχρι την οριστική περάτωση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος της, ήτοι ακόμη και επί του παρόντος. Δεδομένου ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε το αίτημα παύσης της ποινικής διαδικασίας σε βάρος της, η μόνη δυνατότητα την οποία διέθετε η κατηγορουμένη DM στις 27 Ιουνίου 2016 για να προστατεύσει το δικαίωμα αυτό ήταν να ζητήσει από το εφετείο να διατάξει την παύση αυτή, αλλά τούτο μόνον μετά την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.
- 33 Ενώσω το δικαστήριο εξέταζε την εκκρεμή από το 2016 υπόθεση, τέθηκαν εν τώ μεταξύ σε ισχύ, και συγκεκριμένα στις 5 Νοεμβρίου 2017, νομοθετικές τροποποιήσεις του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ. Με τις τροποποιήσεις αυτές καταργήθηκε ο μέχρι τότε ισχύων θεσμός της εισαγωγής μιας υπόθεσης στο ακροατήριο κατόπιν αίτησης του κατηγορουμένου. Σε αντίθεση με την προηγούμενη κατάργηση του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ, στην περίπτωση αυτή δεν υφίσταται μεταβατική διάταξη που να ρυθμίζει τις εκκρεμείς διαδικασίες του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ, όπως τη διαδικασία κατά της κατηγορουμένης DM. Θεσπίστηκε ένας εντελώς διαφορετικός μηχανισμός, που αποσκοπεί στην επιτάχυνση των προδικαστικών και δικαστικών διαδικασιών, αλλά χωρίς αντισταθμιστική λειτουργία σε περίπτωση μη ευόδωσης των μέτρων επιτάχυνσης. Στην πραγματικότητα, καταργήθηκε η δυνατότητα παύσης της ποινικής διαδικασίας σε περίπτωση υπέρμετρης διάρκειας της προδικασίας και επανειλημμένων θεραπεύσιμων ουσιωδών δικονομικών σφαλμάτων.
- 34 Η διαδικασία ενώπιον του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) περατώθηκε κατόπιν μιας πρωτοβάθμιας διαδικασίας η οποία υπερέβη τα τριάντισι έτη σε διάρκεια, καθώς η διαδικασία αυτή είχε κινηθεί στις 23 Μαρτίου 2016 και περατώθηκε με καταδικαστική απόφαση που εκδόθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2019. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο καταδίκασε την κατηγορουμένη DM, αλλά, στις 9 Νοεμβρίου 2020, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, ήτοι το Apelativen spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό εφετείο ειδικών αρμοδιοτήτων), εξαφάνισε την καταδικαστική αυτή απόφαση, με το σκεπτικό ότι είχαν διαπραχθεί παραβάσεις κατά τη σύνταξη του κατηγορητηρίου της 22ας Μαρτίου 2016 και ότι το κατηγορητήριο αυτό δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 246 του ΝΡΚ. Το εφετείο επεσήμανε ότι πολλές από τις αιτιάσεις τις οποίες είχαν προβάλει οι συνήγοροι υπεράσπισης κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου δεν εξετάστηκαν προσηκόντως. Ωστόσο, η ποινική διαδικασία κατά της κατηγορουμένης DM δεν έπαυσε, επειδή, βάσει του νυν ισχύοντος ΝΡΚ, το εφετείο δεν έχει την εξουσία την οποία παρείχε το άρθρο 334, παράγραφος 4, δεύτερη περίπτωση.
- 35 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από την περιγραφείσα εξέλιξη της υπόθεσης, και λαμβανομένης υπόψη της αμετάκλητης απόφασης του εφετείου, προκύπτει

αναμφίβολα ότι, από τις 22 Μαρτίου 2016, συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 369, παράγραφος 4, τρίτη περίπτωση, ΝΡΚ, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο εκείνο, όσον αφορά τις κατηγορίες που είχαν απαγγελθεί κατά της κατηγορουμένης DM. Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, εάν η εν λόγω νομική διάταξη είχε εφαρμοστεί ορθά από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, η ποινική διαδικασία κατά της κατηγορουμένης DM θα έπρεπε να είχε παύσει ήδη από το 2016. Επειδή ο επιληφθείς της κινηθείσας το 2016 διαδικασίας δικαστικός σχηματισμός του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων) εκτίμησε εσφαλμένα ότι δεν διαπράχθηκαν, κατά την προδικασία, θεραπεύσιμα ουσιώδη διαδικαστικά σφάλματα, η ποινική διαδικασία κατά της κατηγορουμένης DM εξακολουθεί να εκκρεμεί και διαρκεί πλέον ήδη επί δέκα περίπου έτη συνολικά.

- 36 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το Konstitutsionen sad na Republika Bulgaria (Συνταγματικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας), στην απόφαση που εξέδωσε το 1999, έκρινε ότι «η διάταξη σχετικά με την παύση εκκρεμών διαδικασιών [...] δεν συνάδει με τις απαιτήσεις του κράτους δικαίου για σεβασμό των γεγεννημένων δικαιωμάτων και τήρηση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προβλεψιμότητας». Στην προκειμένη περίπτωση, ο ΝΡΚ δεν περιέχει ρητή διάταξη σχετικά με την παύση των εκκρεμών διαδικασιών του προϊσχύσαντος κεφαλαίου XXVI. Ωστόσο, τούτο προκύπτει από το γεγονός ότι δεν υφίσταται μεταβατική διάταξη που να ρυθμίζει το καθεστώς τους.
- 37 Σε άλλη απόφαση του 2010, το Konstitutsionen sad na Republika Bulgaria (Συνταγματικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας) έκρινε ότι η απαγόρευση της αναδρομικότητας των νόμων παραβιάζεται εάν η νέα νομική εκτίμηση των αποτελεσμάτων ενός –έστω και υπό διαφορετικό νομικό πλαίσιο– γεννηθέντος δικαιώματος συνεπάγεται την κατάργηση δικαιωμάτων ή έχει δυσμενή αποτελέσματα για παλαιές υποθέσεις. Είναι συνταγματικά ανεπίτρεπτο, υπό το πρίσμα της αρχής του κράτους δικαίου, ο νομοθέτης να επιβάλλει εκ των υστέρων δυσμενή αποτελέσματα σε βάρος ατόμων τα οποία έχουν αποκτήσει δικαιώματα –και έχουν ενεργήσει– σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο.
- 38 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η άποψη αυτή του Konstitutsionen sad na Republika Bulgaria (Συνταγματικού Δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας) είναι κρίσιμη στην υπό κρίση υπόθεση, ακριβώς λόγω των σημαντικών διαφορών μεταξύ των διατάξεων του κεφαλαίου XXVI του ΝΡΚ όπως ίσχυαν πριν από την τροποποίηση της 5ης Νοεμβρίου 2017 και όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση αυτή. Στις 22 Μαρτίου 2016, γεννήθηκε, υπό το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς, το δικαίωμα της κατηγορούμενης DM να ζητήσει την παύση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος της σύμφωνα με το άρθρο 369, παράγραφος 4, του ΝΡΚ και η ίδια εξέφρασε τέσσερις φορές την επιθυμία της να ασκήσει το δικαίωμα αυτό. Δεν ασκεί επιρροή στη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος αυτού το γεγονός ότι, λόγω δικαστικής πλάνης, η γέννησή του διαπιστώθηκε σχεδόν πέντε έτη αργότερα, υπό διαφορετικό νομοθετικό καθεστώς, το οποίο δεν ρυθμίζει τις λεγόμενες παλαιές υποθέσεις και, εξ αυτού του λόγου, επάγεται δυσμενή αποτελέσματα για τις υποθέσεις αυτές.

- 39 Το κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ, όπως τροποποιήθηκε το 2013, ίσχυε για όλα τα αδικήματα του βουλγαρικού Nakazatelen kodeks (ποινικού κώδικα), εξαιρουμένων των σοβαρών, εκ προθέσεως τελούμενων, θανατηφόρων αδικημάτων. Ως εκ τούτου, τα άρθρα 368 και 369 του ΝΡΚ είχαν εφαρμογή και επί αδικημάτων που ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαϊσίου 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όπως, ειδικότερα, στη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση κατά το άρθρο 321, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2, του ΝΚ και στα αντίστοιχα συναφή αδικήματα.
- 40 Με τις διατάξεις αυτές του ΝΡΚ, οι οποίες ίσχυαν έως τις 5 Νοεμβρίου 2017, μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η δυνατότητα η οποία παρέχεται στα κράτη μέλη, με το άρθρο 4 της απόφασης-πλαϊσίου 2008/841, να μην επιβάλλουν ποινή για αδικήματα που σχετίζονται με εγκληματική οργάνωση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως στην προκειμένη περίπτωση λόγω αδράνειας των ανακριτικών αρχών ή λόγω ουσιωδών διαδικαστικών σφαλμάτων που διαπράχθηκαν κατά την προδικασία.
- 41 Το κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ αποτελεί μέσο πραγματικής δικαστικής προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, ΣΕΕ, καθώς κατοχυρώνει το δικαίωμα του κατηγορουμένου να δικαστεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 42 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το νυν ισχύον κεφάλαιο XXVI του ΝΡΚ (άρθρα 368 και 369 του ΝΡΚ), το οποίο τροποποιεί ουσιωδώς τις διατάξεις του προϊσχύσαντος κεφαλαίου χωρίς να περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τις εκκρεμείς διαδικασίες που είχαν κινηθεί βάσει του παλαιού καθεστώτος και το οποίο στερεί ουσιαστικά από τους κατηγορουμένους τη δυνατότητα να ασκούν το γεγεννημένο δικαίωμά τους για παύση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος τους, αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.
- 43 Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου 4 της απόφασης-πλαϊσίου 2008/841, καθόσον παρεμποδίζεται η εφαρμογή, στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, ως μέλος της Ένωσης, μέτρων τα οποία διασφαλίζουν ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δεν επιβάλλεται ποινή για αδικήματα που σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα, μολονότι τα μέτρα αυτά είχαν ήδη θεσπιστεί και οι κατηγορούμενοι είχαν αποκτήσει το δικαίωμα να ζητήσουν την εφαρμογή τους.
- 44 Αυτού του είδους η παράβαση άπτεται, επίσης, του άρθρου 19, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, ΣΕΕ, καθώς πρόσωπα στα οποία έχουν απαγγελθεί κατηγορίες για τα αδικήματα που μνημονεύονται στην απόφαση-πλαϊσιο 2008/841 στερούνται της δυνατότητας πραγματικής δικαστικής προστασίας υπό την έννοια της εκδίκασης της υπόθεσής τους εντός εύλογης προθεσμίας.
- 45 Εξάλλου, υπάρχει παράβαση του άρθρου 52, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς

περιορίζεται η δυνατότητα εφαρμογής ενός αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος, το οποίο θεσπίστηκε στο πλαίσιο της μεταφοράς μιας ευρωπαϊκής απόφασης-πλαίσιου στο εσωτερικό δίκαιο, καθώς και λόγω της έκδοσης πολυάριθμων καταδικαστικών αποφάσεων του ΕΔΔΑ, με αποτέλεσμα να τίθεται υπό αμφισβήτηση ο δίκαιος χαρακτήρας της ποινικής διαδικασίας συνολικά.

- 46 Για τους ανωτέρω εκτιθέμενους λόγους, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, προκειμένου να εκδώσει ορθή απόφαση επί της υπόθεσης της οποίας έχει επιληφθεί μετά την υποβολή του κατηγορητηρίου από την εισαγγελία και την κίνηση της ποινικής διαδικασίας, πρέπει να επιλυθεί το ζήτημα αν οι προμνησθείσες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως αυτές που περιέχονται στο κεφάλαιο XXVI του ΝPK (όπως τροποποιήθηκε με πράξη που δημοσιεύθηκε στη DV αριθ. 63/2017, σε ισχύ από τις 5 Νοεμβρίου 2017), οι οποίες καταργούν το δικαίωμα κατηγορουμένου να ζητήσει την παύση της ποινικής διαδικασίας σε βάρος του, όταν το δικαίωμα αυτό έχει γεννηθεί κατά τη διάρκεια της ισχύος νόμου ο οποίος προέβλεπε τέτοια δυνατότητα, αλλά η ύπαρξη του εν λόγω δικαιώματος διαπιστώθηκε, λόγω δικαστικής πλάνης, μόνο μετά την κατάργηση του νόμου αυτού, καθώς και το ζήτημα ποια πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι τα αποτελεσματικά ένδικα βοηθήματα, κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία πρέπει να δύναται να ασκήσει ο εν λόγω κατηγορούμενος και, ειδικότερα, αν ένα εθνικό δικαστήριο μπορεί, βάσει του δικαίου της Ένωσης, να διατάξει την παύση της ποινικής διαδικασίας κατά του εν λόγω προσώπου ως τη μόνη και δικαιότερη δυνατή μορφή αντιστάθμισης για τη μέχρι τούδε πορεία της διαδικασίας.